

4743 sayılı Kanun kapsamında borçlu şirket ile alacaklı bankalar arasında düzenlenen ticari işletme rehni tadili sözleşmesi ve bu sözleşmeye atıf yapan alacaklı bankalar arasındaki temlik sözleşmesinin damga vergisi ve harçtan istisna olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-HARÇ-123-57
Tarih	20.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı :B.07.1.GİB.4.99.16.02-HARÇ-123-57

20/02/2012

Konu : 4743 sayılı Kanun kapsamında borçlu şirket ile alacaklı bankalar arasında düzenlenen ticari işletme rehni tadili sözleşmesi ve bu sözleşmeye atıf yapan alacaklı bankalar arasındaki temlik sözleşmesinin damga vergisi ve harçtan istisna olup olmadığı hk.

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, 4743 sayılı Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında şirketiniz ile alacaklı bankalar arasında imzalanan ticari işletme rehni tadili sözleşmesi ve bu sözleşmeye atıf yapan alacaklı bankalar arasındaki temlik sözleşmelerinin damga vergisi ve harçtan istisna edilip edilmeyeceği hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu hükme bağlanmıştır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinde, "Özel Kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle istisna edilen işlemlerden harç alınmaz" hükmü yer almaktadır.

31/01/2002 tarih ve 24657 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 4743 sayılı Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun "Vergi İstisnaları ve Teşvik Belgeleri" başlıklı 3 üncü maddesinde ise;

"Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları hükümleri kapsamında düzenlenecek finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri ve bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili olarak aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Çerçeve anlaşması, düzenlenen sözleşmeler ve bu çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca yapılacak işlemler ve düzenlenecek kağıtlar 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisi ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan,

ve diğer benzeri vergi, resim, harç, fon yükümlülüklerinden (4306 sayılı Kanun uyarınca ödenmesi gereken Eğitime Katkı Payı hariç) istisna edilmiştir.

İstisna (Taşıt Alım Vergisi hariç), alacaklı kuruluşların çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca edindikleri varlıkları elden çıkardıkları hallerde de uygulanır." Hükmüne yer verilmiştir.

4743 sayılı Kanuna göre damga vergisi ve harç istisnası, Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar, özel finans kurumları, kendi özel mevzuatları uyarınca alınan izinler dahilinde faaliyette bulunan diğer mali kurumlar tarafından, bankalar ve diğer mali kurumlar ile kredi ilişkisi içinde bulunup, finansal darboğaz yaşayan borçluların; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten (31.01.2002) önce açılan kredilerin tasfiyesi amacıyla, Kanunda belirtilen şartlar dahilinde düzenlenecek çerçeve anlaşması, düzenlenen sözleşmeler ve bu çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca yapılacak işlemler ve düzenlenen kağıtlara tanınmıştır.

Öte yandan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 143 üncü maddesinde, Bankalar ve Fon dahil diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması, tahsili, yeniden yapılandırılması ve satılması amacıyla, kuruluş ve faaliyet esasları Kurul tarafından belirlenen varlık yönetim şirketlerinin de kurulabileceği; varlık yönetim şirketlerinin alacaklarının tahsili ve alacakların ve/veya diğer varlıkların yeniden yapılandırılması kapsamında alacak tahsili amacıyla edindiği gayrimenkul veya sair mal, hak ve varlıkların işletilmesi, kiralanması ve bunlara yatırım yapılması ve yine alacaklarını tahsil etmek amacıyla borçlularına ilâve finansman sağlamak veya sermayelerine iştirak etmek dâhil olmak üzere her türlü faaliyeti gerçekleştirmeye yetkili olduğu; varlık yönetim şirketlerinin yaptıkları işlemler ve bunlarla ilgili olarak düzenlenen kağıtların, kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süresince 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisinden ve bu sözleşmenin noterde tasdikine ilişkin işlemin 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçtan müstesna tutulması olduğu hükmüne bağlanmıştır.

Ancak, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uygulamasında varlık yönetim şirketlerinin bankalar ve fon ve diğer mali kurumlar dışında gerçek ve tüzel kişilerin alacaklarının tahsili ile ilgili düzenlenen kağıtların ve yapılan işlemlerin damga vergisi ve harçtan istisna edilmeleri mümkün değildir.

Buna göre,

- 4743 sayılı Kanunda belirtilen şartlar dahilinde düzenlenmiş finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşması ve finansal yeniden yapılandırma için düzenlenen sözleşmeler ve bunlar uyarınca yapılacak işlem ve düzenlenen kağıtlardan olması halinde, Düzenleme Şeklinde Ticari İşletme Rehni Sözleşmesinin Tadili Sözleşmesinin 4743 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca,
- Sadece bankalar ve fon dahil diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması, tahsili, yeniden yapılandırılması ve satılması ile ilgili olması dolayısıyla bankalar ve fon dahil diğer mali kurumlar dışında gerçek ve tüzel kişilere ait alacakların kapsamaması ve varlık yönetim şirketinin kurulduğu takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl içerisinde düzenlenmiş olması durumunda, yazınız eki ... Varlık Yönetim A.Ş. ve ... arasında imzalanan 13/11/2009 tarihli sözleşmenin ise 5411 sayılı Kanunun 143 üncü maddesi uyarınca, damga vergisi ve harca tabi tutulmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.